

HUKUKİ YERİ

CEZA BÖLÜMÜ

SAYI NO : 1981/1328

KARAR NO : 1983/139

DZET: Uyumsuzluk Mahkemesi'ne görevli yargı yerinin belirlenmesi için başvuran mahkemenin bu başvuruyu sonucunu beklenmesi gerekirken görevsizlik kararı vermesi halinde; daha önce Uyumsuzluk Mahkemesi'nce görevli yargı yeri belirlenmiş olsa bile bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığı hk.

K A R A R

Davacı : T.H.

Sanıklar : Abdullah Bilent Uluer ve iki arkadaşı

O L A Y : 3 Ekim 1976 günü İstanbul Teknik Üniversitesindeki (Antidemokratik uygulamaları protesto) amacı ile vilayet makamından alınan izne göre, yapılan miting ve gösteri yürüyüşü sırasında sanıkların, topluluğa karşı yaptığı konuşmada komünist propaganda suçunu işledikleri ve topluluğa Dav-Şang marşını söyledikleri ve kendileri de marşın söylenmesine iştirak ettikleri iddia edilerek TCK.nun 142/1., 173/son., 31., 33. maddelerine göre cezalandırılmaları isteniyse İstanbul C. Savcılığı'na haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi; 23.1.1980 tarihinde, esas 1978/82, karar 1980/1 sayılı ile; atılan suçun, sonradan ilan olunan sıkıyönetimden sebep ve faaliyetleri arasında bulunduğundan bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi; 20.11.1980 gününde, esas 1980/407 sayılı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği görüldü ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyumsuzluk Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verdi ve işbu esrre 26.1.1981 günü de, esas 1980/407, karar 1981/279 sayılı ile; Uyumsuzluk Mahkemesi'ne başvurma kararında esas geçerek suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve görülmekte olan davalarla bağlantılı olmadığı görüldü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmaktadır.

İNCELEME VE GÖRÜŞME Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyumsuzluk Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Üstün'ün Başkanlığında, İsmail Özü, Nevzat Doğan, Y. İsmail Ayar, Taşar Çiftçioğlu, Şeyhan Arğan ve Nail Tübel'in katılmaları ile yaptığı 11.4.1981 günlü toplantıda geçici raporlar Makin Fikret Şen'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görev aldığı yolundaki diğer yazıları dinledikten; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yer katılan Yardımcı Başsavcı Mustafa Banioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'na yerine katılan Yardımcı Başsavcı Ferhat Ferhanoğlu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra görüşmeler bitmiştir.

Adli Yargı'nın görevsizlik kararını alan İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Uyumsuzluk Mahkemesi'ne başvurmuş ve Mahkememiz Ceza Bölümü olay ve sanı leri aynı olan başvuru dosyasını 25.10.1931 gününde, esas 1931/313, karar 1931/643 say ıyla; 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı kopukluğundan dolayı davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 23.1.1930 günlü, esas 1973/32, karar 1930/11 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmas ına karar vermek suretiyle görev komosu kesin olarak çözüme bağlanmıştır.

Anayasa'nın 153. ve 2247 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak çözmeye yetki li bir yüksek mahkeme biçiminde yer alan hüküm, Uyumsuzluk Mahkemesi'nin niteliğini ve bağlayıcılığını belirlemektedir.

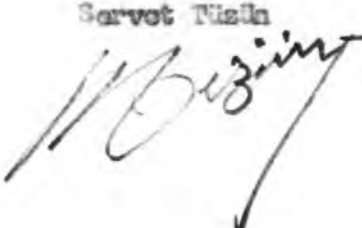

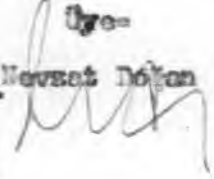
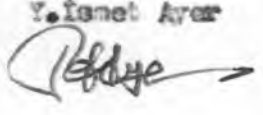
Bir yargı merciinin Uyumsuzluk Mahkemesi'ne başvurduktan sonra yüksek mahkeme nin bu konudaki kararına uyması yasa buyruğudur.

2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyumsuzluk Mahkemesi'ne başvuran mahkeme ile buna bağlı olarak görevsizlik kararı veren yargı merciinin Uyumsuzluk Mahkemesi'nce verilen kara rına yasa dışı bir zorunluluktur.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin başvurusu üzer ne İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına, Uyumsuzluk Mahkemesi Ceza Bölümü'nce karar verilmiş olduğundan bu konuda yeniden karar verilmesi yer olmasına karar verilmesi gerekmektedir.

...../.....

SÖZÜ: İstanbul Sıkıyüzerlik Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi gereğince 20.10.1980 günlü ve 1980/407 esas sayılı başvurusu üzerine Uygunluk Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 26.10.1982 günlü, esas 1980/813, karar 1981/648 sayılı kararı ile davaya adli yargı merinde bakılması gerektiği peklinde görülmüş ve adli yargı merci belirtilip İstanbul 4. Nispetiye Ceza Mahkemesi'nin 23.1.1980 günlü, esas 1979/32, karar 1980/11 sayılı görevsizlik kararı kaldırıldığına ve bu suretle sözü edilen sıkıyüzerlik komutanlığı askeri mahkemesince başvuru sonucu beklenilmektedir 26.1.1981 günlü, esas 1980/813, karar 1981/648 sayılı görevsizlik kararı verilmesi nedeniyle doğan olumsuz görev uyumsuzluğu 1980/813 esas sayılı davaya şüpheyle değerlendirilmesine göre, bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına, 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Doğkan	Üye	Üye-	Üye
Sarvet Nizil	İsmail Çiğdem	Nezhat Doğan	Y. İsmet Arar
			
	Üye	Üye	Üye
Yegor Çiftçioğlu	Erhan Arar		Mail Yönel
